F

Wijnwoordenboek

Faberrebe

Duitsland. Soms gebruikt in blends met müller-thurgau.

Fabre Montmayou

Lujan de Cuyo, Mendoza. Zeer oude malbec stokken uit 1908, maar kopen ook veel druiven aan. 113 ha, waarvan 53 malbec, 20 cabernet sauvignon, 10 chardonnay en 5 merlot. Valt onder de Lujan de Cuyo DO. In 1992 gesticht door door Hervé Joyaux Fabre, afkomstig uit een familie van Bordelese négociants. Arnaud Mailland is de technisch directeur en ook hij is afkomstig uit Bordeaux. Behoort tot de groep Domaine Vistalba. Geen herbicides. Men mikt op een opbrengstbeperking van 45 hl/ha via groene oogst en snoei. Er wordt met de hand geplukt, extra getrieerd aan de ingang van de kelder en lokale gisten worden gebruikt voor de fermentatie. Uitstekende reputatie en maakt wijn in een eerder Franse, Bordelese stijl. www.fabremontmayou.com

Faiveley

°1825. 115ha groot domein met een wijnkelder in Mercurey en in Nuits Saint Georges. Eén van de eerste die op de markt kwamen met goede Mercurey's onder impuls van de in 2002 overleden Guy Faiveley die er meer dan 60ha aankocht. Momenteel geleid door François Faiveley. Zoon Erwan (°1980) is ook al opgenomen in het bedrijf. Négociant maar eigenlijk dus ook zelf een groot eigenaar. Frisse maar nogal gewone witte. Eerder strenge rode met bewaarpotentieel, de laatste jaren iets fruitiger geworden. Enherbement in de wijngaard. De eigen druivelaars worden met de hand kort gesnoeid en als het jaar het vraagt wordt er vendange verte toegepast. Triage bij het binnenkomen in de kelders. Sinds 2006 werd Bernard Hervet, ex-Bouchard, directeur om de wat ingeslapen firma nieuw leven in te blazen. Slaagde er in 2008 in om nog 3ha bij te kopen van het domein Bachelet-Monnot in Maranges met ondermeer een perceel Bâtard-Montrachet en een perceel Bienvenues.

Château Faizeau

Montagne Saint-Emilion. Vaste waarde in de AOC. 10ha. Chantal Lebreton sinds 1983. Eigendom van de familie Raynaud (La Croix de Gay). Kalk met een laagje zand. Gemiddelde leeftijd van de stokken is 30 jaar. 100% merlot. Tweede wijn Chants de Faizeau. Geregeld de meest harmonieuze van de aoc. Supervisie door Michel Rolland.

Falanghina

Campania. In de buurt van Napels wordt hiermee een witte Falerno gemaakt die romig en kruidig is met

typische aroma's van rozen en frambozen. Tamelijk hoge zuurtegraad, veel smaak en extract. Kan ook verouderen. Typische aroma's zijn wit fruit, gedroogde kruiden en noten.

Casale Falchini

San Gimignano, Toscane. Riccardo Falchini kocht dit domein, een oud klooster vlak buiten San Gemignano, in 1964 en plantte in 1968 zijn eerste wijngaarden aan. In 1976 kreeg hij het advies van zijn vriend Giacomo Tachis, oenoloog bij Antinori, om zijn oude botti te vervangen door gekoelde inox iets waarin bijna iedereen hem ondertussen gevolgd heeft. Hij was toen één van de eersten om echt naar buiten te komen met moderne, witte vernacci or wijnen, vandaag goed voor meer dan 50% van zijn productie. Ondertussen is Giacomo Tachis op pensioen en nog meer dan vroeger actief op het domein. Groot vernaccia specialist met een aantal erg interessante cuvées. Eerder klein rood assortiment met de Campora, een cabernet sauvignon met een klein % sangiovese als topper. Ook een uitstekende Vinsanto. www.falchini.com

Sociedade Agricola Faldas da Serra / Quinta dos Roques / Quinta das Maias

Dão, Portugal. Luis Lorenço, actief in het staal, overtuigde eind jaren 80 zijn schoonvader, Manuel Lopes de Oliveira, om te stoppen met het verkopen van zijn druiven aan de coöperatieve, naar eigen zeggen omdat hij geschokt was door het verschil tussen de lage prijs die schoonpapa kreeg en de hoge prijs die de coöperatieve vroeg voor in zijn ogen slecht gemaakte wijnen. Hij bezit vandaag niet alleen de Quinta dos Roques maar sinds 1997 ook de Quinta das Maias, waarvan de druiven al sinds 1992 werden gevinifieerd in de installaties van Luis. De Quinta dos Roques (40ha verdeeld over 12 percelen) heeft vooral graniethoudend zand met wat klei en leisteen en de wijngaarden liggen op 450m hoogte. Al in 1978 begon men er met een heraanplantingsprogramma (voorheen stonden de witte en rode druiven gewoon door elkaar) en in 1990 werden de eerste eigen bottelingen gemaakt in een moderne, goed uitgeruste wijnmakerij. De 35ha wijngaarden van de Quinta das Maias liggen hoger, op 600m, maar met een gelijkaardige ondergrond. Vooral de 12ha oude Jaen stokken zijn zeer interessant. Er stond alleen een vervallen boerderij op en ook hier werden de druiven lang naar de coöperatieve gevoerd. Het was toen professor Virgilio Loureiro, een authoriteit op het vlak van de wijnbouw, iemand in zijn publiek hoorde mompelen dat indien de professor het allemaal zo goed wist hij zich afvroeg waarom hij er dan niet zelf wijn van maakte, dat de prof zich bekeerde en contact zocht met Luis om zijn druiven daar te laten vinifieren onder zijn toezicht. Consultant/oenoloog Rui Reguenga heeft sinds 2002 de leiding bij het wijnmaken in de twee domeinen. Hij voerde een grondigere groene oogst in. Zoals veel domeinen in de Dao zijn ook hier de wijngaarden afgezoomd met dennen, iets wat je vaak kan proeven, vooral in de witte. Flessen en etiketten van de twee domeinen lijken verraderlijk sterk op elkaar, maar toch is de inhoud erg verschillend, alhoewel wel wat in dezelfde stijl.

Falerio dei Colli Ascolani DOC

Marche. Wit. Trebbiano. Erg kleine DOC. Minder dan 13% van de witte wijn productie van de Marche. Rond Ascoli in het Zuiden van de Marche.

Viña Falernia

Vicuña, Elqui Valley. °1998 door Aldo Olivier Gramola. Alhoewel het domein al druiven teelt sinds 1975

was het een ontmoeting met een Italiaanse oenoloog uit Trentino, Giorgio Flessati, die Aldo deed besluiten om een stuk woestijn om te bouwen tot een wijngaard. Momenteel de meest noordelijke wijngaarden van Chili. 320ha en afspraken met de eigenaars van nog eens 100ha. Vier wijngaarden, op hoogtes tussen de 350 en 1700m, in nogal sterk uiteenlopende omstandigheden, met de laagst gelegen wijngaarden op 11km van de oceaan en de hoogst gelegen op 100km (de Alta Tiera reeks). Modern uitgeruste wijngaard. Fermentatie op inox. Er wordt met de hand geoogst. Franse en Amerikaanse eik, maar die worden spaarzaam gebruikt en men mikt hier vooral op fruit dat in de Elqui vallei heel puur kan zijn. www.falernia.com

Falerno del Massico DOC

Campania. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met falanghina, rood met aglianico, primitivo en piedirossso. De wijngaarden van deze DOC liggen in de buurt van Caserta ten noorden van Napels. De witte is romig en kruidig met rozen en frambozen. De rode is krachtig en vol, soms zeer lekker, met goed rijpingspotentieel. Smaak en aroma's kunnen zeer uiteenlopend zijn naargelang de gebruikte druif. Verwijst naar de legendarische Romeinse Falernum wijn en zou er inderdaad op lijken.

Giuseppe Fanti

Lavis, Trentino. 3,5ha. Domein in het wijndorp Pressano. Alessandro Fanti (°1969). Groot liefhebber van de verguisde witte nosiola druif die hij dankzij een meer doorgaande persing en langer vatverblijf interessanter maakt dan de doorsnee wijn van deze druif. Klein domein met aangename wijnen.

Fara DOC

Piemonte. Rood. Gebruikte druiven: nebbiolo. De wijngaarden van deze bijna verdwenen DOC liggen op de oevers van de Sesia. Aroma van viooltjes.

Château de Fargues

Fargues, Sauternes. 170ha groot domein met dennenbossen, wijngaarden, weien en akkers. 15ha wijngaard, 80% sémillon, 20% sauvignon. Groeit nog omdat er nog enkele ha met dennenbos beplante stukken zijn die eigenlijk ook geschikt zijn. 12.000 flessen per jaar. Naast Rieussec. Eerste botteling in 1943. Eigendom van Alexandre de Lur Saluces, de voormalige eigenaar van Yquem die na zijn op pensioen stelling zich concentreert op de familiezetel dat al sinds 1472 toebehoort aan de Lur-Saluces. Past er strikt dezelfde methode toe als bij Yquem en maakt dus een klassieke Sauternes, niet geklasseerd, maar wel op dezelfde hoogte. Minder duur dan Yquem, en daarom zeer gezocht door Yquem liefhebbers die moesten afhaken voor de prijs. Ondertussen kost de laatste jaargang (2005) toch ook al meer dan 100 euro. www.chateau-de-fargues.com

Faro DOC

Sicilië. Sinds 1976. Rood. Gebruikte druiven: nerello mascalese, nocera, aangevuld met calabrese, gaglioppo en sangiovese. Omgeving Messina. OK. Mag pas na een jaar rijping op de markt. Geschikte pastawijn.

Faugères AOC

Languedoc. 1866 ha. Rood met grenache, carignan, syrah en mourvèdre. Wit (pas sinds 2004) met roussanne (min 30%), bourboulenc, grenache, vermentino, clairette, macabeu en marsanne. Net als zijn buur Saint-Chinian werd deze appellation gecreëerd in 1982. De wijngaarden met de klassieke Languedoc druiven liggen op steile hellingen, op een hoogte van ongeveer 250m, aan de voet van één van de uitlopers van het Centraal Massief. Het was de eerste gemeentelijke appellation van de regio. Vandaag beslaat hij 7 dorpjes. De leisteenachtige, onvruchtbare bodem is dankzij een warm microklimaat zeer geschikt. De in hoofdzaak rode wijn is purper van kleur, met een zachte, pruimachtige smaak die na een paar jaar kruidiger wordt met wat tinten van leder. Hij past zeer goed bij gevogeltewild en pittige vleesbereidingen. De betere (met een hoog percentage syrah en mourvèdre) kan een jaar of vijf op fles rijpen. Hij moet relatief fris gedronken worden (14 à 16°C). Er is ook een beetje rosé die soms interessant kan zijn. Ongeveer 75% van de produktie wordt lokaal gedronken. De AOC erkent 43 particuliere wijnbouwers. www.faugères.com

Château Faugères

Saint-Emilion. Saint-Etienne-de-Lisse. Corinne Guisez. Eigendom van de groep Ermitage Holding van Alain Marty, vroeger eigenaar van een parfumerie keten in Zwitserland. 57ha met 80% merlot en 15% cabernet franc en 5% cabernet sauvignon. Bezit ook Cap de Faugères in de Cotes de Castillon. De micro-cuvée Péby-Faugère is nog rijker en komt van een selectie van de beste terroirs. Corinne Guisez was 15 jaar bezig met de vernieuwing van dit kasteel tot ze in 2005 het kasteel verkocht aan de Zwitser Silvio Denz. Ze bracht het kasteel wel aan de top van de aoc en mikte op een opname in de Grand Cru Classé in 2006, iets waar ze volgens het Revue de Vin de France recht op heeft. Silvio Denz behield Michel Rolland als adviseur maar zette Stéphan von Neipperg ernaast. Fruitig en charmant in hun jeugd maar in de goede jaren perfect bewaarbaar.

Château Faurie de Souchard

Saint-Emilion. 11ha. Klei en kalk. 65% merlot, 26% cabernet franc, 9% cabernet sauvignon. Gemiddeld 25 jaar oude stokken. 55000 flessen per jaar. Ontbladering en groene oogst. Drie weken fermentatie op beton. Parcellaire vinificatie met 18 maanden opvoeding op een derde nieuwe eik. Tot in 1983 bekend als Petit Faurie de Souchard. De tweede wijn heet gewoon Souchard. Tussen 1983 geleid door Françoise Sciard, die in 2006, het jaar waarin het kasteel werd gedeklasseerd, het roer overgaf aan haar kinderen. Die trokken Stéphane Derenoncourt aan om de situatie terug recht te trekken. Tot dan vaak rustiek en met een gebrek aan charme. De 2006 schijnt alvast gelukt te zijn. Te volgen. www.fauriedesouchard.com

Favorita

Druif uit de Langhe, oorspronkelijk afkomstig uit Liguria en een familielid van de vermentino. Een populaire tafeldruif die gewoonlijk werd aangeplant waar noch nebbiolo noch barbera aardden. Zeer zuur indien in slechte omstandigheden gerijpt. De selectie van beter gelegen wijngaarden en verbeterde keldertechnieken leveren vandaag frisse wijnen met body op.

Fazi Battaglia

Castelplanio Stazione, Marche. Handelshuis, in 1949 opgericht door drie partners waaronder Francesco Angelini die al snel de twee andere uitkocht. 365ha in de Marche, 80ha in Toscane. Uitvinder, in 1953, van de typische amfora-vormige fles, al snel gekopieerd door vele anderen verdicchio-producenten in de regio. De San Sisto werd op hout gelagerd, maar de Massaccio en de le Moie zijn echter en beter. In 1969 kocht hij het domein Fassati in Toscane. In 1990 werd Maria Luisa Sparaco de bedrijfsleider, vandaag ook geholpen door haar drie kinderen, Luca, Barbara en Chiara Giannotti. In 2000 creëerde dochter Chiara nog een 11ha groot domein in de Maremma, Greto delle Fate, dat momenteel wordt heraangeplant. www.fazibattaglia.com In België ingevoerd door Chacalli.

Feiler-Artinger

Rust, Neusiedlersee, Oostenrijk. Hans en Inge Feiler en zoon Kurt. In de jaren 30 opgericht door Gustav Feiler. Vader Hans (°1941) nam het domein in 1955 over en is nog steeds actief in de wijngaard. Zoon Kurt deed ondermeer ervaring op bij Cheval Blanc in de St Emilion en kwam in 1994 aan boord en is vandaag de wijnmaker. Sinds 1947 ordt er zelf gebotteld. 30ha. 65% rood met blaufränkisch, zweigelt, cabernet sauvignon, merlot, cabernet ranc, pinot noir en shiraz. 35% wit met chardonnay, weissburgunder en welschriesling, met nog wat traminer, neuburger, muskat ottonel, sauvignon blanc en rülander. Plantte op de Ried Gügl, een van zijn beste stukjes, ook Syrah aan. Van hun rode wijnen is de Cuvée Solitaire de topper, een blend van blaufränkisch, cabernet sauvignon en merlot, met af en toe ook wat cabernet franc en zweigelt. Beroemd voor hun Ruster Ausbruch, een botrytis-wijn waarvan de druiven in niet minder dan 8 lezingen geoogst worden. In 1999 verkozen tot Late Harvest Winemakers of the Year door de jury van Wine Challenge in London. www.feiler-artinger.at Enkele van de zoete ausbruch's zijn in België verkrijgbaar bij Leirovins in Wetteren.

Feinherb

Duits. Duidt aan dat de wijn halfzoet is.

Livio Felluga

Cormons, Friuli. www.liviofelluga.it, Wijnmakersfamilie in de vijfde generatie. Livio kocht in de jaren 50 zijn eerste hectaren wijngaard in Rosazzo. Hij is nog steeds de eigenaar, ondertussen al meer dan 90 jaar oud, maar zijn vier kinderen nemen zeer veel over. Keldermeesters zijn Filippo Fellugi en Viorel Flucea. 135 ha. Kelders in Brazzano. Zeer goede reputatie. Legde de basis toen hij mooie wijngaarden aankocht in een tijd toen dat nog relatief gemakkelijk was. Tijdens de jaren 90 kreeg het domein de reputatie nogal conservatief te zijn maar hier wordt op een intelligente manier aan gewerkt. Terre Alte is de historische witte cuvée van het domein. Eén van de betere domeinen uit Friuli.

Weingut Felshof

Sommerhausen, Franken. °1979. Emmi en Karl Wenninger. 11ha met 15% silvaner, voor de rest kerner, riesling, gewürztraminer, scheurebe, müller-thurgau, bacchus en sauvignon, en in rood spätburgunder, schwarzriesling, dornfelder, domina en regent. Op het zuidwesten gerichte hellingen, ondermeer in de Steinbach. Moderne installaties. De witte wijnen worden gefermenteerd en gevinifieerd op inox. Voor de wat goedkopere wijnen gebruikt het bedrijf de screwcap, voor de betere de VinLok. Mooie silvaner. Ook distillaten en een bed and breakfast. www.felshof.de

Fattoria di Felsina Berardenga

Castelnuovo Berardenga, op de zuidgrens van het chianti classico gebied en vlakbij Siena. Al in de 12de eeuw een opvangplaats voor zieke pelgrims. Domenico Poggiali kocht het domen en 57ha wijngaard in 1961. Giuseppe Mazzocolin, de schoonzoon, en Giuseppe Poggiali. Franco Bernabei als consultant. Stefano Rossi in de kelder. Ondertussen werd de buur, het domein Pagliarese, ook overgenomen, deels met de bedoeling om fruit aan te leveren terwijl delen van Felsina worden heraangeplant met een hogere dichtheid (5400 stokken/ha). 68ha, verspreid over 11 wijngaarden. De Fontalloro is een 100% sangiovese. Mazzocolin is een sangiovese fan en hij vindt merlot, syrah of cabernet sauvignon als toevoegsel een gemakkelijheidsoplossing. Van zichzelf zegt hij dat het hem 25 jaar gekost heeft om de druif te begrijpen. Maakt ook een magnifieke chianti classico riserva, de Rancia, en nog een paar andere erg aardige wijnen. Heel evenwichtige, lekkere wijnen die heel mooi wegdrinken. www.felsina.it

Fendant

Zwitserland. Zie Chasselas

Ferentano

Druif komt voor in Lazio. Aroma van noten, zeer mooi en vol mondgevoel.

Domaine de la Ferme Saint-Martin

Suzette, Rhône. Vader Aimé Jullien kocht het domein in 1955 en begon na de grote vorst van 1956 met de heraanplant om in 1964 zijn eerste wijn te bottelen. Nu zoon Guy Jullien. 22ha verspreid over verschillende percelen op drie locaties op hoogtes tussen de 200 en 600m. 15ha onder Beaumes-de-Venise, 5ha onder Côtes de Ventoux en 2ha onder Côtes du Rhône. Werkt biologisch. Zijn verschillende cuvées geven goed de eigenheid van hun terroir weer. Eén van de betere domeinen van de AOC Beaumes-de-Venise.

Fernão Pires

Met deze Portugese druif wordt in de Ribatejo een kruidige witte wijn gemaakt. Ook veel gebruikt in blends. In de Bairrada maakt men er schuimwijn mee, maar daar krijgt de druif de naam Maria Gomes. Typische aroma's : limoen, appel, kruiden.

Ferngrove Vineyards

Frankland River, Great Southern, Australia. °1998. Eerste jaargang in 2000. Een van de meest succesvolle nieuwe West-Australische wijnmakers, zowel in de basiscuvées als de top. 414ha, verspreid over drie wijngaarden in Frankland River en een vierde in Mount Barker. Momenteel 80.000 kisten per jaar. Initiatief van Murray Burton, een boer die het familiebedrijf (melkvee) opgaf om te gaan wijnmaken, met de steun van een groep financiers die zo belastingvoordelen kregen van de Australische regering. Kim Horton is sinds 2001de erg getalenteerde wijnmaker, afgestudeerd aan de Charles Stuart University en met ervaring bij Houghton, Chestnut Grove en Leeuwin. Alleen druiven van het eigen domein, maar naar

het schijnt is de nog jonge leeftijd van de stokken geen hinder voor de kwaliteit. Een groot deel van de productie wordt trouwens verkocht als druiven of most. Erg ambitieus domein, goede reputatie. Symbols en Estate zijn de gewonere wijnen, de Orchid reeks de top en The Stirlings is de flagship wine. www.ferngrove.com.au

Château Ferran

Pessac-Léognan. Martillac. Consultant Denis Dubourdieu. Wijngaard op een zuidoostelijke helling, verborgen achter het kasteel en zijn gebouwen. Al 100 jaar eigendom van de familie Béreaud-Sudreau. Geleid door Philippe Lacoste en echtgenote, de dochter van de eigenaar. 55% sémillon. Goed in wit, de rode mist nog wat precisie.

Benito Ferrara

Gabriella Ferrara. Klein familiebedrijf (vierde generatie), opgericht in 1880. Gespecialiseerd in de productie van Greco di Tufo met de koppige greco druif. Tufo is de naam van een stad waarvan de ondergrond voornamelijk bestaat uit uiteengevallen korrelige tufsteen van vulkanische oorsprong die bijzonder goed vocht vasthoudt. Greco di Tufo is vaak agressief, energiek en scherp mineralig, maar toch ook met een mooie citrusafdronk. 3,5 ha, 27000 flessen per jaar en er zijn plannen om uit te breiden naar 7ha. De greco wijngaarden liggen in het dorpje Frazione San Paolo, op zo'n 450-600 meter hoogte en zijn op het zuiden gericht. Veel calcium, fosfor, kalium en zwavel in de bodem. Heel oud wijntype (Romeins) maar nu modern gemaakt. Geassisteerd door de Toscaanse oenoloog Paolo Caciorgna. www.benitoferrara.it

Bodegas José L. Ferrer

Binissalem, Mallorca, Spanje. Groot wijngoed, goed voor 80ha. Zeer traditioneel. °1931. Maakt wijn onder de DO Binissalem. Oenoloog Ernesto Navas. www.vinosferrer.com

Château Ferrière

Margaux AOC. 3ème Cru Classé. In 1992 overgenomen door Taillan-Merlaut en de familie Villars. Sterk. Tweede wijn Les Remparts de Ferrière. Eigelijk terug op poten gezet door Bernadette Villars. Vandaag onder leiding van dochter Claire Villars die ook Haut Bages Libéral beheert (zelfde methodes). 8ha. Bodem met veel fijne kiezel en zand en in de diepe ondergrond kalk. Gemiddelde leeftijd van de stokken is 35 jaar. 16 tot 18 maanden op eik, met 60% nieuwe. Manuele pluk. 80% cabernet sauvignon, 15% merlot, 5% petit verdot. http://www.ferrière.com/. Compacte, dichte wijnen die tijd nodig hebben.

Carlo Ferrini

Consultant. Alleen actief in Italië. Was tien jaar actief bij het Consorzio del Chianti Classico voor hij een carrière startte als consultant. Sangiovese-specialist die zeer veel aandacht schenkt aan wat er in de wijngaard gebeurt. Hij consulteert altijd het hele wijnmaak-proces, van stok tot kelder, maar zegt zelf dat als hij moest kiezen het voor het werk in de wijngaard zou zijn, want daar worden grote wijnen geboren. Zijn bekendste klanten zijn Castello di Brolio, Brancaia, Fonterutoli en Poliziano maar hij heeft er nog vele

andere, zoals Nittardi of Corsini. Gebruikt graag blending om complexiteit en meer balans te krijgen. Werkt graag met ongeveer 80% barrique en houdt niet van botti.

Fer servadou

Ook bekend als braucol in de Gaillac of mansoi in de Marcillac. Met deze tanninerijke druif kunnen erg complexe wijnen gemaakt worden. Typische aroma's : cassis, frambozen en zwarte bessen.

Château de Fesles

Thouarcé, Anjou, Loire. Eigendom van de Groupe Lacheteau-Sauvion sinds 2008, voorheen Vignobles Germain Loire. Kiezel en silex bedekt met een laag vergruizelde leisteen en blauwe klei. Omwille van het microklimaat dat perfect is voor de ontwikkeling van nobele rotting was dit domein heel lang het topdomein voor zoete witte Loire-wijnen en de belangrijkste vertegenwoordiger van de AOC Bonnezeaux (de Yquem van de Loire!). Nadat de Parijse banketbakker Gaston Lenôtre het overnam en in 1991 restaureerde, zakte het echter weg in de middelmatigheid en dat werd pas in zekere mate hersteld toen de Bordelees Bernard Germain het in 1996 terug overnam. Vanaf 1997 is er terug vooruitgang merkbaar. Ook niet verkeerd in droge witte, maar nog wat onregelmatig. 17ha rood met 80% cabernet franc, 10% gamay, 5% grolleau en 5% cabernet sauvignon, vooral aangeplant op het plateau. 17,7ha wit met 95% chenin en 5% chardonnay, vooral op de hellingen. Gemiddeld 50 jaar oude stokken. Er wordt met de hand geoogst en getrieerd. In België verkrijgbaar bij Delhaize. www.fesles.com

Vins Henry Fessy

St Jean d'Ardières. Dit handelshuis werd in 1888 gesticht door de Pellissier familie, maar veranderde van naam toen de schoonzoon, Henry Fessy, Jean Pellissier opvolgde. Henry Fessy was ondermeer de oprichter van de coöperatieve Bel-Air waarvan hij veertig jaar president was. In 1947 nam Georges Fessy het van hem over en vandaag zijn het zijn zonen Henry en Serge die de zaak draaiende houden. 12ha eigen wijngaarden in Brouilly en Beaujolais, maar in het gamma is elke Beaujolais cru vertegenwoordigd. Hun eigen productie bedraagt ongeveer 60.000 flessen per jaar maar als handelshuis draaien ze er bijna twee miljoen. Hun Brouilly van de eigen wijngaarden is één van de vaste waarden van de AOC. Verdelen ook wijnen uit Bourgogne en Rhône. In België verdeeld door Chacalli Wines. www.vins-henry-fessy.com

Feteasca Alba

Roemeense druif. Vaak geblend met sauvignon blanc.

Feteasca Neagra

Taaie en laatrijpende Roemeense druif voor rode wijn.

Feudi di San Gregorio

Sorbo Serpico, Campania. Eén van de beste en modernste van het Zuiden van Italië. °1986 door Enzo

Ercolino en Mirella Capalda. 300ha. In 2004 werden nog hypermoderne kelders ingehuldigd. Zeer moderne en fruitige stijl. Voortrekker van de moderne stijl in de Avellino. Werken bijna uitsluitend met lokale rassen omdat ze geloven dat die uiteindelijk het best passen bij het klimaat. Hun topper is nochtans een merlot wijn, de Patrimo, maar hun Taurasi Piano di Montevergine is elegant en fijn en eigenlijk échter. Ook de Serpico is een mooie aglianico. Hun witte wijnen schijnen nu minder rijk te zijn dan vroeger, maar hebben gewonnen aan elegantie. Geholpen door Ricardo Cotarella. De broeders Mario en Luciano Ercolino trokken zich onlangs terug uit de firma om als consulent te gaan werken en richten het domein Vinosia op. Het is me niet helemaal duidelijk wie nu de eigenaar is. www.feudi.it In België ingevoerd door Licata in Diepenbeek.

Feudo Maccari

Noto, Sicilië. Domein aan de zee, met een vulkanische ndergrond die na onderzoek door Gilbert Buvet ideaal bleek voor de nero d'avola druif. Wordt hier geteeld met de historische ad albarello snoei die zeer geschikt maar ook zeer arbeidsintensief is). Eigendom van de textielmagnaat Antonio Moretti (Tenuta Sette Ponti, Toscana IGT) en zijn dochter Monica. ZO Sicilia. Droog en warm. 250 ha. 12 à 40 ja oude stokken. Irrigatie.

Champagne Nicolas Feuillatte

Chouilly-Epernay. Eigendom van de coöperatieve Centre Viticole de Chouilly-Epernay (°1972), de grootste coöp van de Champagne en de derde grootste producent van de Champagne. Als merk gelanceerd in 1986, met de naam van een bestaande wijnbouwer, Nicolas Feuillatte, een society-figuur die in 1972 zijn eerste 12ha in de Champagne kocht en in 1976 het gelijknamige merk lanceerde. Keldermeester Jean-Pierre Vincent. Breed gamma. 4500 leden, 2200 ha. Homogeen gamma, goede reputatie en best wel sterk in zijn millésimes en cuvées. Alleen de basis-brut wordt door velen afgedaan als te vlak en te gewoontjes. Maken elk jaar ongeveer 20 miljoen flessen, waarvan 7,2 miljoen onder de merknaam Nicolas Feuillatte. www.feuillatte.com

William Fèvre

Dit topdomein uit de Chablis werd in 1998 overgenomen door de familie Henriot (zie Bouchard Père & fils). 47ha, alleen chardonnay. 6 grand cru's en vijf premier cru's. Oogst (als één van de enige in de regio) in cassettes van 13 kg die later op tafels worden getrieerd. Didier Séguier is de technisch directeur en onder zijn leiding werd enorme vooruitgang geboekt. Vandaag vertegenwoordigt dit domein zowat het beste van wat de Chablis kan voortbrengen. Eerlijke minerale wijnen, zonder teveel hout die zeer transparant hun terroir weergeven (en niet de persoonlijkheid van de maker). 4 à 5 jaar oude fusten daarna op cuve. Zoekt frisheid en precisie en altijd zeer zuiver. Onder de naam William Févre bestaan zowel wijnen van het domein als van hun gelijknamige négoce en alhoewel er in dezelfde geest gevinifieerd wordt is er toch een groot verschil in finesse.

Fiano

Dit is de druif van de uitmuntende Cometa die gemaakt wordt door het legendarische huis Planeta in Sicilië. Er worden met deze druif wel vaker zeer mooie zachte en fruitige wijnen gemaakt indien men in de wijngaard de opbrengst laag houdt. Ze komt oorspronkelijk uit Campania maar wordt nu in het hele

zuiden aangeplant. De dikke huid maakt ze ook geschikt voor laat geoogste grote zoete wijnen. Typische aroma's : appel, perziken, exotisch fruit, geroosterde hazelnoten, een zekere rokerigheid.

Fiano di Avellino DOCG

Campania. Wit. Gebruikte druiven: fiano, greco, coda di volpe, trebbiano. Kan best worden gedronken als hij een paar jaar oud is. Romig met aroma's van perzik en noot. Sinds 2003 een DOCG.

Fié Gris

Zo goed als verdwenen druivensoort, waarschijnlijk de voorouder van de sauvignon blanc. Ook bekend als sauvignon rosé omwille van de roze vlekjes op de druif. Er zijn nog maar een paar producenten die deze wijn maken (die van Jean-Hughes Goisot is erg lekker). Ook bekend als sauvignon gris. Heel typisch is de vette aanvang in de mond. Komt nog voor in Bourgogne, Bordeaux en Chili. Onpopulair omwille van zijn erg lage opbrengsten, maar bijna latijd interessant.

Fiefs Vendéens VDQS

Loire. 460ha. Rood met gamay, cabernet en pinot noir, wit met chenin, rolleau gris, colombard, melon en sauvignon. Deze historische wijnstreek werd pas in 1984 terug erkend. Gematig klimaat met weinig regen en veel zon. Ondergrond kan zowel leisteen als kalk, klei of kwartsiet zijn. De rode wijn en de rosé zijn fruitig en fijn en gemaakt van gamay, pinot noir en cabernet, met minimaal 50% van de eerste twee. De witte blijft erg zeldzaam (70ha). Alle wijn uit deze streek moet jong gedronken worden. De wijngaarden liggen ten zuidwesten van de Loire. Er kunnen vier deelgebieden worden onderscheiden: Mareuil, in het binnenland, vooral goed voor fijne, fruitige rosé en rood; Brem, met veel leisteen, dichter bij de zee en goed voor droge witte op basis van chenin en grolleau gris, maar ook voor rosé en rood; Pissotte, goed voor witte wijn met de melon de Bourgogne en Vix, met witte van de sauvignon druif. De meeste wijngaarden liggen in Mareuil. Nochtans heeft Brem het beste terroir maar woningbouw heeft het merendeel van de wijngaarden verdreven. Een heel groot deel van de produktie wordt ongeacht de kwaliteit lokaal opgedronken door de toeristen, wat de regio geen goede naam geeft. Een vijftiental wijnbouwers ontsnappen aan deze middelmaat, maar slechts een drietal domeinen zijn momenteel de moeite waard om van dichtbij te volgen (Domaine Saint-Nicolas, Chateau Marie du Fou, Domaine de la Vieille Riboulerie).

Château de Fieuzal

Pessac-Léognan AOC. Léognan. 48ha. Eén van de beste witte van de Bordeaux. Ooit groots, maar recent wat te licht, te kort en precisie missend. Onderpresterend momenteel. Tot 2005 geconsulteerd door Michel Rolland. Voor rood is de aanplant 60% cabernet sauvignon, 35% merlot, 4,5% cabernet franc en 2,5% petit verdot.

Château Figeac

Saint-Emilion Premier Grand Cru Classé. Thierry Manoncourt en Eric d'Aramon. 40 ha in één perceel rond het kasteel, met 35% cabernet franc, 35% cabernet sauvignon en 30% merlot, met gemiddeld 35 jaar

oude stokken. 140.000 flessen. Op het kiezelplateau tegenover Cheval Blanc dat er vroeger deel van uit maakte en dat dezelfde ondergrond heeft. In de Manoncourt familie sinds 1891. Sinds de jaren 50 onder leiding van Thierry Manoncourt die er enkele legendarische jaargangen realiseerde, sinds 1998 meer en meer bestuurd door zijn schoonzoon Eric d'Aramon. Getekend door zijn rijpe cabernet francs en het cabernet overwicht dat hem anders maakt dan veel collegas op de Rive Droite waar de merlot normaal gezien overheerst. Volgens Thierry het gevolg van experimenten in de jaren 50 toen hij elk druivenras apart vinifieerde en er stalen van liet bewaren: 10 jaar later bleek duidelijk dat de cabernet's het meest geschikt waren voor zijn terroir. Dit is een elegante, evenwichtige wijn met veel cabernet-fraîcheur, in een stijl die vandaag wat uit de mode is, maar die zeer goed bewaart en steeds geraffineerder wordt met de jaren.

Château Filhot

Sauternes. Grand Cru Classé. Domein van 350ha waarvan 62 met druivelaars. Via een huwelijk van de familie Filhot overgegaan in de familie Lur-Saluces (Yquem). In de 19de eeuw verdeeld onder de naam Ch. Sauternes (nu de naam van de tweede wijn), vanaf 1901 terug als Ch Filhot. Familie Durieu de Lacarelle née Lur-Saluces vanaf de jaren 30. Sinds 1974 graaf Henri de Vaucelles, al enkele jaren geholpen door zoon Gabriel. 60% semillon, 36% sauvignon, 4% muscadelle. Gem. Leeftijd 35 jaar. Klei, kiezel en zand op een kalkplateau. 15 à 18 hl/ha. 30 à 36 maanden op eik waarvan één derde wordt vernieuwd. Lichter en frisser dan veel Sauternes dankzij de beperkte nieuwe eik en het relatief grote deel sauvignon. Vaak erg gesloten in hun jeugd, vaak zelfs mineralig en een heel trage rijper. www.filhot.com

Bodega Filus

Maipu, Mendoza, Argentinië. Eén van de tien grootste exporteerders van het land. Redelijk jong (°1997). Gustavo Capone en Ambrosio Dileo, beiden afkomstig uit families met een achtergrond in wijn, maar zonder eigen domeinen. 150ha verdeeld over 7 wijngaarden. Modern uitgerust bedrijf met uitgebreid gamma: Filus, een single vineyard wijn, de exclusieve Lazos lijn, La Boca, de massawijn voor de supermarkt, de eerder klassieke Medrano reeks mono-cépages, de met de hand geplukte 876 uit hoger gelegen wijngaarden en de moderne, commerciële Casaterra. http://www.filuswine.com/

Bodega del Fin del Mundo

Neuquen, Patagonia, Argentinië. Zeer droog terroir, bijna woestijn, en daarom wordt er gewerkt met druppelirrigatie. Zeer grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht, strakke droge wind. Marcello Miras als wijnmaker, met Michel Rolland als consultant. Eigenaar Julio Viola is een real-estate man en installeerde zich op een heel originele manier: hij kocht 3200ha in de woestijn ten N van Neuquen, plantte in 1999 de eerste wijnstokken, zocht op investeerders, verkocht het grootste deel en installeerde voor de 850ha die hij zelf hield een moderne Bodega. Erg modern uitgerust met bijvoorbeeld een stevig vatenpark van zo'n 2200 eiken vaten. Eerste jaargang 2002. Vandaag export naar meer dan 30 landen. Postales is het op inox gevinifieerde basisgamma, gevolgd door de Newen reeks die al een beetje eik te zien krijgt. De Reserva's zijn de paradepaardjes, de topper is de Special Blend. www.bodegadelfindelmundo.com Wijnhandel Chateaux in Ternat verdeelt er een paar.

Finger Lakes VA

New York. Zowel inheemse druiven, als europese, als kruidingen van de twee. Interessante chardonnay, riesling en gewürztraminer, bij de kruisingen zijn seyval blanc en caluga white interessant.

Fixin AOC

97ha. Deze appellation vinden we terug rond de dorpen Fixin, Fixey en Brochon. Er is meer klei in de bodem en de rijping komt wat later op gang en dit is dan ook niet echt de beste Bourgogne. Het is gewoonlijk een stevige, tanninerijke wijn, die bij de oogst ook onder de algemene appellatie Côte de nuits – villages mag ondergebracht worden. Hij is bijna uitsluitend rood. Jong kent hij aroma's van rood fruit, wat ouder zijn het aroma's van pruimen of leer die overheersen. De witte is zeldzaam (134 hl in 2001), maar soms erg goed. Er zijn vijf premiers crus (Hervelet, Arvelet, Clos du Chapitre, Clos Napoléon en Clos de la Perrière) waarvan de laatste een uitschieter is en vaak vergeleken word met Chambertin. Ze liggen halfweg de heuvel op de mergellaag en brengen een karaktervolle, stevige bewaarwijn voort. Je vindt er naast de traditionele wijnmakers ook meer en meer jonge wolven met meer ambities, maar als appellation is de Fixin nog altijd op zoek naar zijn eigen stijl.

Finca Flichmann

Mendoza, Argentinië. °1910 door Sami Flichmann. In 1983 overgenomen door een groep zakenlui. In 1998 overgenomen door Sogrape, de grootste wijnmaker van Portugal. Investeringen in wijngaard en kelders en nu erg modern uitgerust. 300ha met cabernet sauvignon, merlot, chardonnay, syrah en malbec, verspreid over twee regio's in de provincie Mendoza: Barrancas in het Maipo departement, zonnig en droog, 700m boven de zeespiegel, en Tupungato, met warme dagen en koele nachten op 1120m hoogte en zanderige ondergrond. Er wordt nog bij aangeplant. Zeer commercieel. De Reserva is hun basis export wijn. De Dedicado is hun topper, een blend van cabernet sauvignon, syrah en malbec. Momenteel onder leiding van Ricardo Rebelo. Luis Cabral de Almeida is de wijnmaker. Alajandor Quiroga, de viticulturist, heeft zijn wijngaarden nu opgedeeld in percelen die later apart gevinifieerd worden; werkt ook met druppelirrigatie, groene oogst… www.flichmann.com.ar.

Vittorio Fiore

°1941. Consultant-oenoloog, opgeleid in Trentino, maar sinds 1978 actief in Toscane en één van de belangrijkere consultants. De Podere Poggio Scaletto is zijn eigen domein. Groot technicus en Bordeaux-liefhebber. Speelde een belangrijke rol als vernieuwer en is vandaag één van de voorstander van het vrijer maken van de Brunello regels.

Firriato

Paceco, Sicilië. Salvatore en Vinzia Di Gaetano. 300ha groot domein, waarvan 200 wijngaard. Giuseppe Pellegrino als wijnmaker, maar geholpen door een Engelse Master of Wine en jonge oenologen uit de Angelsaksische wereld. 5000 tot 6000 stokken per ha. Snoeivorm Cordon Spur of Guyot. 150 tot 400m hoog gelegen wijngaarden. Goede reputatie, maar in mijn ogen zijn zeker de cuvées uit het lage en middengamma veel te zoet en karakterloos. Camelot en Harmonium zijn de door mij niet geproefde toppers. www.firriato.it

Fitou AOC

Languedoc. 2600 ha. Alleen rood met carignan, grenache, cinsaut, syrah en mourvèdre (de witte en de rosé vallen onder Corbières). Dit is de oudste appellation van de Languedoc-Roussillon, al erkend in 1948 en teruggaand op tradities die nog uit de Romeinse tijd stammen. De wijngaarden liggen ofwel aan de kust, rond het dorpje Fitou (Fitou-Maritime), tussen Narbonne en Perpignan ofwel in het binnenland rond de dorpen Tuchan, Paziols en Villeneuve (Fitou-des-Hautes-Corbières), en het verschil kan normaal gezien geproefd worden. De wijn van de kust komt van een bodem met klei en kalk en een eerder mediterraan klimaat en is het lichtst en het snelst drinkklaar, die van het binnenland groeit op een bodem met leisteen in veel drogere omstandigheden, is wat krachtiger en bevat meer syrah die er beter rijpt. Oude grenache en carignan struiken komen er nog veel voor en zijn vaak erg belangrijk. De appellation wordt omringd door de nieuwere van Corbières. De negen gemeentes (Fitou, Caves, Treilles, Leucate, La Palme voor Maritime, Paziols, Tuchan, Villeneuve en Cascastel zijn de andere) mogen ook Muscat de Rivesaltes maken. Een tiental jaar geleden leek kwaliteitswijn hier bijna uitgestorven maar er is momenteel een herleving aan de gang. Veel jongere domeinen verzetten momenteel uitstekend werk. De hier erg belangrijke coöperatieven lijken echter achter te blijven (op uitzonderingen als Mont Tauch na). Carignan, grenache en syrah zijn de hoofddruiven. De carignan is bij lage rendementen krachtig en stevig, terwijl de grenache er een zekere fluweligheid en onctueusiteit aan toe voegt. Syrah verleent in de hoger gelegen gebieden extra finesse en complexiteit, in het mediterrane deel is het eerder de mourvèdre die structuur (tannines) en aroma's aanbrengt. Ook cinsault wordt vaak toegevoegd. Het is een kruidige en volle rode wijn met een lange afdronk die vooral wanneer carignan primeert en hij een lange houtrijping heeft gehad erg stevig kan zijn. Het minimum aantal maanden houtrijping is negen en het alcoholpercentage is minstens 12°. De betere geuren overweldigend naar provencaalse kruiden. Hij kan vijf tot zes jaar ouderen en past perfect bij wild en gegrild vlees met kruiden. Drinken op 16°C.

Domaine Fiumicicoli

Sartène, in de Rizzanese vallei, Corsica. °1964 door Felix Andreani. Vandaag geleid door zoon Simon. 70ha, met 45ha wijngaard. Niellucciu, vermentinu en sciaccarellu, maar ook een paar zeldzaamheden als de bianco-gentil, de muscateddu of de barbirossa. 22 tot 40 jaar oude stokken. Bezig met conversie naar bio. Vrij tanninerijke en complexe rode, nerveuze en zeer aromatische witte. De Vassillia is de bewaarwijn. Meest Provencaalse van de Corsicanen. Olivier Naslès is de keldermeester. www.domaine-fiumicicoli.fr In België verdeeld door Toby Vins in Vivegnis.

The Fladgate Partnership

Vierde grootste porto-producent. Familiebedrijf. Engels. Alistair Robertson als president met schoonzoon Adrian Bridge. Eigenaar van Taylor's en Fonseca. Nam in 2001 ook Croft en Delaforce over. Gespecialiseerd in vintage port en oude tawny's. Maken alleen port, geen douro wijn. 300ha wijngaard en twee kelders, één in Pinhâo, de Quinta da Roëda en één in de Douro Superior, de Quinta de Nogueira. Zeggen van zichzelf dat je beter mikt op kwaliteit dan op kwantiteit als je niet de grootste bent.

Fleischer und Weingut der Stadt Mainz

Mainz-Hechtsheim, Rheinhessen. Hans Willi en Michael Fleischer. Michael is de wijnmaker sinds 1994. Maken al wijn sinds 1742. Ook een wine-bar en een restaurant in Mainz zelf (in Harxheim). 20ha. De

beste wijngaarden liggen op de Mainz-Laubenheimer Edelmann en de Bodenheimer Hoch. De wijngaarden van de stad Mainz worden sinds 1994 geleased. Zandsteen met klei. 22% riesling, 10% dornfelder, 9% portugieser, 8% silvaner, 7% grauburgunder, 5% kerner, 4% weissburgunder, 4% spätburgunder, 4% müller-thurgau. Passen opbrengstbeperking toe. Michael is een specialist voor rood en verbleef drie maanden in Australië om er zich in te verdiepen, maar ook de witte hebben een goed reputatie. Gebruikt barrique voor de rode, en in het begin schijnt dat wel wat te storen. www.weingut-fleischer.de

Château Fleur Cardinale

Saint-Etienne-de-Lisse, in het NO van de appellation Saint-Emilion. Grand Cru Classé sinds 2006. 18ha met 70% merlot en 15/15 voor de cabernets. Wijngaarden op 90m hoogte. 35 à 40 jaar oude stokken. 6200 à 7000 stokken/ha. Klei en kalk. 70.000 flessen per jaar. Sinds 1982 onder Claude en Alain Asséo een vaste waarde, maar soms nog een toetsje rustiek. Dominique en Florence Decoster (van het Haviland porselein in Limoges) kochten het in mei 2001, met Jean-Luc Thunevin (Valandraud) als consulent en Michel Rolland als oenoloog, en sindsdien net dat streepje meer. De Decosters investeerden in de winter van 2001 ondermeer in een nieuwe reeks inox tanks om per perceel te kunnen vinifieren en in een kelder met 100% nieuwe eik. Met de hand geoogst, dubbel getrieerd. Opvoeding tijdens 12 à 20 maanden op nieuwe eik. Een St Emilion Nieuwe Stijl die met elke jaargang nog wint aan rijpheid en concentratie. www.chateau-fleurcardinale.com

La Fleur de Bouard

Lalande-de-Pomerol. In 1998 aangekocht door Hubert de Boûard, mede-eigenaar van Ch Angélus, voor zijn kinderen. Was daarvoor bekend als La Fleur St Georges (nu de naam van de tweede wijn!). 20 ha. 80% merlot, 15% cabernet franc, 5% cabernet sauvignon, verdeeld over twee sectoren, één met groffe kiezel en één met klei en zand. 40.000 flessen per jaar. 25jaar oude stokken, rendementen tussen de 40 en 45 hl/ha. Door dezelfde principes toe te passen als op zijn ander domein, Angélus, heel snel één van de beste van zijn aoc geworden, op hetzelfde niveau als de betere Pomerol. Rijke, evenwichtige en charmerende wijnen. Sinds kort bestaat er ook een super-cuvée, de Le Plus de La Fleur de Bouard, gemaakt met de beste druiven en 33 maande gerijpt op nieuwe eik. www.lafleurdebouard.com

Fleurie AOC

875 ha. De wijngaarden van Fleurie, de derde grootste cru van de Beaujolais, liggen op een zeer homogene ondergrond van grofkorrelig granietzand, op een 300m hoge heuvel tussen Moulin-à-Vent en Chiroubles. Kenmerkend zijn een fluwelige zachtheid, elegantie, aroma's van bloemen en rood fruit (iris, rozeblaadjes, violetjes, perziken, rode bessen, bosbessen). Het is de meest vrouwelijke van de Beaujolais-Cru's en sommigen beschrijven hem als een lentelandschap vol licht en bloemen. Best te drinken op 13°C, maar iets warmer mag ook. Door zijn populariteit wordt hij momenteel wat geplaagd door overproductie. Hij kan jong gedronken worden, maar verbeterd merkelijk na twee jaar. Exemplaren uit een topjaar kunnen 10 jaar oud worden. Zeer lekker bij de typische andouillette beaujolaise die met dezelfde wijn geprepareerd is. Men onderscheid 13 verschillende climats: Les Côtes, Le Bon Cru, La Roilette, Les Moriers, Les Roches, Les Garants, Poncié, Montgenas, La Chapelle des Bois, La Madone, Grille Midi, Champagne en La Joie du Palais.

Château Fleur Haut Gaussens

Bordeaux. Al drie generaties de familie Lhuillier, nu Hervé Lhuillier. 30ha. Klei en kalk, op het zuiden gericht, 95% merlot, 5% cabernet sauvignon. Olivier Dauga leidt de vinificatie (rijpe druiven maar niet té rijp, encuvage à froid, temperatuur gedurende 10 dagen niet meer dan 25°C, niet te veel extractie, niet te veel nieuw hout). Harmonieuze, pure en elegante wijnen. Gebotteld onder de AOC Bordeaux en Bordeaux Supérieur.

Château La Fleur Milon

Pauillac. 13 ha. Gemiddeld 45 jaar oude wijnstokken. 65% cabernet sauvignon, 25% merlot, 10% cabernet franc en petit verdot. Een echte assemblage wijn. Vanaf 1958. Niet één domein, maar eigenlijk gewoon een verzameling percelen. Ch. Cantecler Milon was van dezelfde eigenaar. In 2004 werd het domein overgenomen door Mouton Rothschild, waarschijnlijk om de druiven te gebruiken voor Chateau Clerc-Milon.

Foglia Tonda

Zo goed als verdwenen druif uit Siena. Alleen een paar wijnmakers als Paolo Caciorgna, Albino Armani of Donatella Cinelli Colombini werken er nog bewust mee. Levert zeer veel kleur op. Familie van de sangiovese en de morellino, maar zachter en minder tanninerijk. De druif houdt van arme, droge grond en is vroeger rijp dan de sangiovese.

Folle Blanche

Franse druif met neutrale smaak en hoge zuurgraad, vooral gebruikt voor distillatie.

Folle Noire

Oorspronkelijk uit Cyprus, maar vandaag de belangrijkste druif in de kleine aoc Bellet bij Nice. Verleent tannines en fruit aan de blend.

Château Fombrauge

Saint-Emilion Grand Cru. Saint-Christophe-des-Bardes. Vanaf 1999 eigendom van de ambitieuze Bernard Magrez, met Michel Rolland als consulent. 58,56 ha rood met 77% merlot, 14% cabernet franc en 9% cabernet sauvignon. 1ha wit met 43% sauvignon blanc, 35% semillon, 22% sauvignon. Eén van de grootste domeinen van de St Emilion. Klei en kalk. Tweede wijn Le Cadran de Fombrauge. Genereuze, verzorgde wijnen. 260.000 flessen. Sinds 2000 bij de beste domeinen van de aoc dankzij kleinere rendementen, later oogsten en ontsteling met de hand. Er worden ook geen kosten gespaard in de kelder. Hier maakt men ook de micro-cuvée Magrez-Fombrauge, in de moderne stijl een grootse wijn die de ambitie heeft om bij de absolute top van de AOC te willen behoren. www.fombrauge.com

Fondillon

Zo goed als verdwenen maar historisch wijntype uit Alicante (en vaak ook zo genoemd in oude teksten). Zoete dessertwijn, gemaakt van 100% monastrell en minimaal acht jaar gerijpt op vat.

Domaine de Fondrèche

Mazan, Côtes du Ventoux. Sébastien Vincenti en Nanou Barthélémy. Sébastien maakt de wijnen. Begonnen uit het niets. 31ha rood met 50% grenache, 30% syrah, 10% carignan en 10% cinsault. 4ha wit met 50% clairette, 25% grenache en 25% roussanne. 160.000 flessen per jaar. Wijngaarden in Mazan en Mormoiron. Klei en kalk. Bio met enherbement. Groene oogst om de opbrengst te beperken. Met de hand geoogst. Installaties uit 1996. Rijke, expressieve en genereuze wijnen, behorend tot de top van hun regio. www.fondreche.com Verkrijgbaar bij Magnus in Antwerpen, sommige cuvées ook bij Van Eccelpoel in Herentals.

Château Fonroque

Saint-Emilion Grand Cru Classé. Sinds 1931 in handen van de familie Moueix en opnieuw in stijgende lijn sinds Alain Moueix in 2001 aan het hoofd kwam van het domein. Vernieuwingen in de wijngaard met meer aandacht voor de specificiteit van elk perceel. Men mikt op evenwicht en harmonie. Sinds 2006 officieel bio.

Domaine de la Fontainerie

Vouvray, Loire. Catherine Doye. Familiebedrijf, in 1990 door Catherine overgenomen van haar vader. 6ha chenin in de vallei van Coquette. Met de hand geoogst, 35-40 hl/ha. Eerlijke, stevige witte wijnen, liefst droog omdat Catherine dit ziet als de kracht en de echte specialiteit van de regio. Chaptaliseert nooit en haar halfzoete of zoete wijnen zijn dan ook echt een weerspiegeling van de omstandigheden.

Fontanafredda

°1878 door Emmanuel Guerrieri, de graaf van Mirafiori. 70ha, gespreid over Serralunga d'Alba, Barolo en Diano d'Alba. De firma koopt ook druiven bij een 500tal telers. Eigendom van de bank Monte dei Paschi di Siena. Gian Minetti is de manager. Sinds 1999 als wijnmaker Danilo Drocco, ex-Antinori, die het huis moderniseerde. Livio Testa, de oude technische directeur, maakte grootse wijnen die echter jaren kelder nodig hadden om zich te openen. Drocco mikt op jonger drinkbare exemplaren. De wijngaard werd voor een groot deel heraangeplant en de enherbement wordt toegepast, het gebruik van pesticides en kunstmeststof vermeden. Héél breed gamma, waaronder ook een reeks schuimwijnen, vooral volgens de Charmat methode. Drie families: Tradizione, het basisgamma; Le Selezioni, van iets nauwer omlijnde plaatsen of regio's en Tenimenti, de single vineyard wijnen. Jaarlijkse produktie van 4 miljoen flessen schuimwijn en 2,5 miljoen stille. In België geïmporteerd door Stival in Humbeek, in Nederland door Vinites in Haarlem. www.fontanafredda.it

Domaine Fontanel

Tautavel, Côtes du Roussillon. Familiedomein uit 1864, sinds 1989 geleid door Pierre Fontanel (vijfde generatie). 27ha rood met 40% grenache, 40% syrah, 10% carignan en 10% mourvèdre. 8ha wit met 50%

muscat à petits grains, 40% grenache blanc en 10% malvoisie. 170.000 flessen per jaar. Sind 1989 bottelt het domein zelf en het is een goed referentiedomein voor de Tautavel. Past de lutte raisonnée toe. Geen filtering. Sterk vooruitgegaan de laatste jaren maar momenteel nog erg betaalbaar. www.domainefontanel.com

Cascina Fontanin

Castiglione Falletto, Piemonte. Ettorio Fontana en dochter Livia. Tussen de 60 en 70.000 flessen per jaar. 7ha. De oenoloog Dr Donati Lanati begeleidt een deel van de productie. De Barolo verblijft drie jaar op Sloveense eik en wordt alleen in goede jaren gemaakt. Ook barbera, dolcetto en langhe. Traditionele barolo's. www.liviafontana.com

Château Font du Broc

Arcs-sur-Argens, Côtes de Provence. 100ha groot domein dat ook befaamd is als stoeterij. Eind jaren 70 aangekocht door Sylvain Massa die 27ha wijngaard heraanplantte en zijn eerste flessen bottelde in 1994. Uitzonderlijk terroir op 75m hoogte met klei en kalk. Sinds 2006 onder leiding van een nieuwe keldermeester Gérald Rouby die, nogal opmerkelijk voor de regio, besloot een tweede wijn te creëren om de eerste nog meer te doen uitblinken. Groene oogst en lage rendementen. Manuele oogst in verschillende beurten zodat de geplukte druiven perfect rijp zijn. Eén van de mooiste wijnkelders van de regio (ook zeer goed uitgerust), pas in 2003 echt afgemaakt. Goed gemaakte wijnen. www.chateau-fontdubroc.com

Château Fontenil

Fronsac. Michel en Dany Rolland. Erg goed sinds Michel Rolland hier zelf investeerde. 9,39 ha rood met 80% merlot en 20% cabernet sauvignon . Aangekocht in 1985. Stevige investeringen sindsdien, vooral in de kelder. 45.000 flessen per jaar.

Château de Fontenille

La Sauve Majeure. Stéphane Defraine, een Belg, sinds 1989. Tot 1999 ook actief als consultant. Voorzitter van het syndikaat van de AOC Entre-Deux-Mers. Familiedomein. 42ha, vooral rood. Klei en kiezel. 17 à 20 jaar oude stokken. Modern uitgerust. Drie cuvées: een Entre-Deux-Mers met 35% sauvignon, 30% muscadelle, 20% semillon en 15% sauvignon gris; een rode Bordeaux met 60% merlot, 25% cabernet franc en 15% cabernet sauvignon, 12 maanden eik; een Clairet met 75% cabernet franc en 25% cabernet sauvignon. Veel export. www.chateau-fontenille.com In België te koop bij Wine World in Antwerpen.

Castello di Fonterutoli

Castellina in Chianti. Eén van de belangrijkste domeinen van Toscane. Familie Mazzei, eerst vermeld in begin 11e eeuw, zeker al druiven verbouwend sinds de 14de eeuw en al lang belangrijk in de Toscaanse politiek. Vermeld in een contract uit 1398 voor de eerste maal de naam Chianti. Sinds 1435 eigenaars (door huwelijk) van het Fonterutoli kasteel. Eén van de Mazzei's was een vriend van president Jefferson en plantte één van de eerste wijngaarden in de USA aan. Vandaag geleid door Lapo Mazzei (°1925, actief

sinds 1947) en zijn zonen Filippo en Francesco. Vanaf 1974 voorzitter van de Chianti Classico federatie en mede verantwoordelijk voor de polulariteit van deze wijn. Ook actief als bankier. Zijn zoon Filippo (°1958) zit sinds 1978 in het wijndomein en voerde doorgedreven veranderingen door. Francesco Mazzei (°1959) deed internationale ervaring op in sales en marketing voor hij in 1996 het domein vervoegde. Namen in 1993 Barone Ricasoli over en in 1997 het Tenuta Belguardo domein in Maremma. 470 ha groot domein, met 69 ha uitsluitend wijngaard (230 tot 500 meter). 40 hl/ha (erg weinig). Vier productiezones: Fonterutoli, Siepi, Badiola en Belvedere. Fonterutoli en Badiola liggen het hoogste en zorgen vooral voor aroma en elegantie, de twee andere voor structuur en power. Bijna alles gebeurt manueel. Elk perceel wordt apart gevinifieerd. Dit domein speelde in 1995 een belangrijke rol in de heropstanding van de Chianti Classico. Tot dan maakte het domein drie IGT Super-Toscanen: de Concerto, de Siepe, een 50/50 sangiovese/merlot, en de Ser Lapo, een 100% sangiovese. De Concerto en de Ser Lapo werden stopgezet en vervangen door twee chianti classico's: de Castello di Fonterutoli als eerste wijn, de Fonterutoli als tweede. Onlangs werden de indrukwekkende nieuwe kelders geopend die ondermeer toelaten om meer met zwaartekracht te werken. www.mazzei.it In België ingevoerd door Licata.

Abbaye de Fontfroide

Narbonne, AOC Corbières. 43ha. Zand en klei. 40 hl/ha. Mooie abdij, eigendom van Nicolas en Laure de Chevron Vilette. Geleid door de landbouwingenieur en oenoloog Vincent Dubernet. Weinig hout en er wordt eerder gemikt op fruit en fraîcheur. Muscat, merlot en chardonnay voor de vins de pays. Onder de AOC Corbières bestaat er een witte, een rosé en een rode, maar ook twee aparte cuvées: de Laudamus is een krachtige, mannelijke wijn, de Deo Gratias is zachter en vrouwelijker (meer syrah). www.vin-fontfroide.com (mooie website).

Fontodi

Panzano, Chianti, Toscane. Giovanni en Marco (zijn kozijn) Manetti. In 1968 door de familie Manetti aangekocht en toen erg verwaarloosd. Giovanni sinds 1979, en samen met de oenoloog Franco Bernabei was hij de man achter de grote vooruitgang die het domein vanaf dan maakte. Nu één van de historische domeinen van Italië die de grote kwaliteitssprong voorwaarts inluidden en ook vandaag nog tot de absolute kopgroep behoren. 70ha in de Conca D'Oro vallei, een natuurlijk amfitheater ten zuiden van Panzano, op gemiddeld 400m hoogte. Leem en klei. In 1998 kreeg het domein nieuwe installaties, zo gebouwd dat het gebruik van pompen kon worden vermeden ten voordele van de zwaartekracht. Momenteel loopt een goed bestudeerd heraanplantingsprogramma. De Flaccianello della Pieve, een 100% sangiovese, is één van de beste wijnen van Italië. Eveneens uitstekende chianti classico, met 10% cabernet sauvignon, en ook een pinot noir en een syrah, jeugdzonden van Giovanni. Een topdomein. www.fontodi com.

Azienda Agricola Foradori

Mezzolombardo, Trentino, Italië. Sinds 1930 in de familie. Elisabetto Foradori, die in de wijn gekatapulteerd werd toen haar vader plots stierf in 1976, en ze nog een schoolmeisje was. Studeerde oenologie in San Michele All'Adige. Gespecialiseerd in de Teroldego druif, onder de Teroldego Rotaliano DOC. Zeer wetenschappellijke aanpak, onder meer door kloonselectie en DNA analyse, met de hulp van Attilio Scienza. 20ha waarvan 5 gepacht. Volgens velen een zeer goede cuvée Granato, zo ongeveer het beste wat de DOC te bieden heeft, met druiven die komen van wijngaarden op de oever van de Noce met

porfier, kiezel en brokken graniet in de ondergrond wat de wijn sterk minerale toetsen geeft (vaak ook potlood). Ook de gewone Foradori is erg goed en veel beter dan veel andere teroldego's. Bezig met een langzame ommezwaai naar biodynamische wijnbouw. Startte in 2003 ook met een project in de Maremma, Ampeleia genaamd. http://www.elisabettaforadori.com/

Forest Hill Vineyard

Mount Barker, Great Southern, Australia. °1996 door Tim Lyons, een stockbroker uit Perth, maar gecentreerd rond de originele 2ha riesling en cabernet sauvignon die het Western Australian Department of Agriculture in 1965 aanplantte in Mount Barker, op een site die Forest Hill heette. Tot 1989 werden de druiven gevinifieerd door Houghton en Sandalford, daarna werd Forest Hill een luxe-cuvée met erg beperkte productie onder Vasse Felix. Pas toen Tim Lyons de wijngaard kocht begon hij met expansie rond het label Forest Hill. Hij plantte nieuwe wijngaarden aan en opende in Denmark een moderne kelder met restaurant en proeflokalen. Er wordt met de hand gesnoeid en geoogst. Shane McKerrow is de wijnmaker. Opgaande lijn. Onder de Indis naam wordt de wijn geëxporteerd, in Australië wordt de Forest Hill naam echt gepromoot (Estate en Block). www.foresthillwines.com.au

Romano dal Forno

Lodoletta. 25ha. Gesticht door Romano dal Forno (°1957), een self-made man die op 22-jarige leeftijd Giuseppe Quintarelli ontmoette en besloot om zijn wijnen zelf te gaan bottelen. In 1983 begon hij zijn eigen wijn te commercialiseren en in 1990 zag hij de gelegenheid om zijn installaties te moderniseren. Hij schakelde ook over van Sloveense naar Franse eik en zijn wijnen kwamen niet op de markt voor ze 5 jaar oud waren. Top-valpolicella maker (zowel de classico als de amarone) en een radicale vernieuwer in wijngaard en kelder. 10 tot 12.000 stokken per ha, opgebonden volgens de Guyot methode (in plaats van de hier klassieke pergola), met lage opbrengsten. Rooide zijn molinara druivelaars en verving ze in de blend door de oseleta. Oogst laat, droogt dan korter dan zijn collega's maar wel natuurlijk en laat ze dan rijpen op 100% nieuwe eik. Alleen wilde gisten. Zeer duur maar rijk én elegant tegelijk en ongelooflijk geconcentreerd. Il Re del Valpolicella.

Domaine Le Fort

Montréal-de-l'Aude, op 20km van Castelnaudary, Côtes de la Malepère, Languedoc. Familiedomein, sinds 1995 in handen van Stéphanie en Marc Pagès. Stéphanie is een in Bordeaux opgeleide oenologe, Marc kreeg zijn opleiding in Toulouse. 20ha. Merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc, malbec, grenache, chardonnay, viognier, sauvignon blanc, pinot noir. Stevig heraanplantingsprogramma sinds 1998. Klei en kalk. Veel kleine mono-cépage wijnen maar de Domaine Le Fort is niet slecht www.domainelefort.com

Fortana

Italiaanse druif uit Emilia-Romagna in een kleine regio boven Ravenna. Oud druivenras, vrij stevig en tanninerijk.

Château de Fosse Sèche

Brossay, Saumur. In 1904 werd hier voor de eerste maal Cabernet d'Anjou gemaakt. Françoise en Ueli

Keller, een belgisch-zwitsers koppel kochten het domein in 1999. Vandaag is de wijnmaker hun zoon, Guillaume Keller (°1979), oenoloog met opleiding in zwitserland. 45ha groot domein met 17ha wijngaard. 9ha cabernet franc, 3ha cabernet sauvignon en 5ha chenin. Op weg naar bio. Goed bezig ! De Réserve du Pigeonnier is de nogal dure topcuvée, maar ze schijnen heel sterk te zijn in hun basiscuvées. www.chateaudefosseseche.com

Foti, Salvo

Jonge maar tradionalistische wijnmaker uit Oost-Sicilië die met lokale druivenrassen in heel warme omstandigheden uitstekende wijnen maakt.

Forastera

Druif uit Campania, op het eiland Ischia. Gebruikt in blends met de biancolella om witte Ischia DOC te maken. Ook bekend als Uva dell'Isola.

Forastera Gomera

Spaanse witte druif uit La Gomera (Canarische eilanden). Limoengeel van kleur. Typische aroma's zijn die van rijp wit fruit. Meestal erg fris.

Bárbara Forès

Gandesa (Tarragona), Spanje. DO Terra Alta. °1889. Heel lang een traditionele producent van zware rancio-wijnen. Mari-Carme (Marie Carmen) Ferrer, hoogleraar in de oenologie, besloot eind jaren 80 met de steun van haar echtgenoot Manuel Sanmartin, het pad van de vernieuwing op te gaan. Een breed restauratieprogramma in de wijngaard ging gepaard met de aanplant van nieuwe varieteiten. 24ha. Zeer belangrijk voor de regio. Ondermeer een heerlijke Coma d'En Pou van oude cabernet sauvignon, syrah en grenache wijnstokken (eerste jaargang 1996). Barbara Forès is de overgrootmoeder van Mari-Carmen. www.cellerbarbarafores.com

Ken Forrester Vineyards

Stellenbosch, Zuid-Afrika. Scholtzenhof, in de jaren 90 door restaurateur Ken Forrester (°1958) en familie overgenomen, met een zanderige ondergrond en gespecialiseerd in chenin blanc. 40ha met chenin, sauvignon blanc, merlot, cabernet franc, petit verdot, grenache, mourvèdre en shiraz. In 1994 begonnen met een sauvignon blanc en de hulp van Mike Dobrovic. Vandaag het bekendst voor zijn eikgerijpte en zelfs zoete, door edele rotting verkregen chenin wijnen. The FMC is zijn icoonwijn. Ken werkte onder andere een tijdje op het Chateau de Fesles in de Loire. Heeft ook lichtere wijnen onder de naam petit chenin. De zeer getalenteerde Martin Meinert is de consultant-wijnmaker. Voor de instapwijnen worden druiven aangekocht, de rest komt grotendeels van de eigen wijngaarden. Hij vind de omstandigheden ideaal voor zuiderse druivenrassen en heeft daarom ook shiraz, mourvèdre en grenache aangeplant. Zo goed als bio, maar geen certificaat. www.kenforresterwines.com

Weingut Forstmeister Gelz-Zilliken

Saarburg, Saar. 13ha. Hans-Joachim Zilliken. Alleen Riesling. Excellente zoete wijnen die hun mineraliteit niet verstoppen. Al verschillende generaties in dezelfde familie. VDP lid en medestichter. 8ha in Saarburger Rausch, 1ha in Ockfener Bockstein, 2ha in Antoniusbrunnen en 2ha in Bergschlöszschen. Dochter Dorothy bereidt de opvolging voor. Gemiddeld 30 jaar oude stokken. Leisteen. In de wijngaard wordt de opbrengstbeperking rigoureus toegepast. De oogst gebeurt in verschillende fasen om perfect rijpe druiven te oogsten. Diepe ondergrondse kelders waar met zwaartekracht wordt gewerkt en die dankzij nabije bronnen erg koel blijven. Zeer goede zoete wijnen die pas na jaren hun karakter vrijgeven. www.zilliken-vdp.de

Château Fougas

Lansac, Côtes de Bourg. Jean-Yves Béchet (sinds 1982), Vignobles Bechet. 12ha met 50% merlot, 25% cabernet franc en 25% cabernet sauvignon. 45000 flessen. Heel oud domein (kasteel uit 1788) en al een twintigtal jaar bekend omdat men er wijnstokken kon huren wat dan recht gaf op een bepaald aantal flessen. Vandaag ook aan de top van de aoc en één van de meest expressieve van de appellation. Geen kunstmest. Past groene oogst en ontbladering toe in de wijngaard. Geregeld experimenten (al dan niet gecommercialiseerd). De cuvéé Maldoror wordt sinds 1993 gemaakt. Erg gevarieerde ondergrond (blauwe en rode klei, zand, kalk en kiezel), één van de verklaringen voor de grote regelmaat. www.vignoblesbechet.com

Ktima Fountis

Strantza, Naoussa, Macedonië, Griekenland. Nikos Fountis, sinds de jaren 70. 27.000 flessen per jaar. °1930. In 1990 door de oenoloog Haroula Spinthiropoulo ervan overtuigd dat zijn wijngaarden potentieel hadden en zelf begonnen te bottelen (ook omdat de appel en perzik prijs in elkaar zakten). Eerste jaargang 1992. Wijngaarden in Strantza (geel zand) en Ramnista (zanderige klei). Beide wijngaarden brengen een Naoussa voort, erg verschillend van elkaar en duidelijk het belang van het terroir tonend. Sinds 1996 geconsulteerd door Dimitris Zghiannis, afgestudeerd in Dijon en een neef van Nikos en sindsdien nog veel interessanter. Zeer gespecialiseerd in de xynomavro en ze maken er zelfs een blanc de noirs mee. De druiven worden volledig ontsteeld. Dochter Georgia speelt een steeds belangrijkere rol. www.ktimafoundi.gr

Château des Fougères

La Brède. Graves AOC. 4ha, op de grens met de Pessac-Léognan. Patrick Basden. Aangename, smakelijke wijnen. Ook actief als handelshuis onder de naam Baron de Montesquieu.

Domaine Jean Fournier

Marsannay AOC. 16ha groot familiedomein. Sinds 2004 olv Laurent Fournier. Lutte raisonnée. Beschikt eigenlijk niet over erg goed gelegen wijngaarden maar maakt eclatante wijnen met diepgang en persoonlijkheid dankzij hard werk en een goed inzicht.

Bodegas y Viñedos O Fournier

Argentinië – Spanje. Wijndomein in de Uco vallei, ten zuiden van Mendoza, op 1400m boven zeeniveau. José Manuel Ortega Gil-Fournier, een Spanjaard, kocht hier grond in 2000 omdat hij er veel oude tempranillo stokken vond. Werkt met de Argentijnse wijnmaker, José Spisso, één van de beste Argentijnse oenologen. Eerste jaargang in 2001. De A Crux is de eerste wijn, de B Crux de tweede. De commerciëlere reeks heet Urban. Het bedrijf heeft ook wijngaarden in de Ribera del Duero in Spanje, waar het oorspronkelijk vandaan kwam (°1979) met een aanplant van 60 ha en tot 57 jaar oude stokken, en een tamelijk breed gamma (onder de namen Spiga en Blason de San Juan). 94ha in Argentinië, gespreid over drie wijngaarden, de Finca's Santa Sofia, San Manuel en San José. Tot 70% van de gebruikte druiven wordt aangekocht bij anderen. Goed uitgerust maar nog in volle investering. Erg modern uitgerust, erg high-tech. Zeer ambitieus. http://www.ofournier.com/

Frédéric Fourré

Radebeul, Sachsen. Uit Frankrijk afkomstige sommelier die hier ook zijn eigen wijnen maakt. 1,5ha groot wijngaardje. Werkt als sommelier in het Kempinski hotel in Dresden. Nauw bevriend met Karl Friedrich Aust, waar ook zijn wijnen worden gemaakt. Zo kleine productie dat Frédéric de moeite niet doet om zijn flessen op te sturen en ze uitbrengt als Saschische Landwein. Interessant.

Az Agr Le Fraghe

Cavaion Veronese, in het Classico deel van de DOC Bardolino, in Veneto. 28ha. Al in de familie sind 1880, maar geleid door Matilde Poggi sinds 1984. Sinds haar intrede zich concentrerend op kwaliteit en lagere opbrengsten. Ze gooide de in haar ogen minderwaardige molinara eruit en plantte haar rondinella en corvina in aparte wijngaarden omdat ze volgens haar ook niet tegelijk rijpen. Ze plantte ook cabernet sauvignon en franc aan, vaak met het Guyot opbindsysteem. Alleen eigen druiven. Wijngaarden op 200m hoogte, in de gemeentes Affi, Cavaion Veronese en Rivoli Veronese. Alles wordt met de hand geoogst. De Quaiare is hun cabernet blend, maar het huis heeft ook hele goed bardolino en zelfs een uitmuntende, frisse chiaretto zomer-rosé. www.fraghe.it In België geimporteerd door De Koning Drinkt in Borsbeek.

Château de France

Pessac-Léognan. Bernard Thomassin en zoon Arnaud. ZO van de AOC en buur van Fieuzal. Meestal erg rijk met heel stevig hout, maar niet zo fijn en fris als zou kunnen. 2001 en 2002 waren al evenwichtiger. Geconsulteerd door Michel Rolland.

Château La France

Bordeaux en Bordeaux Supérieur. 75ha. Erg regelmatig van kwaliteit en zeer redelijk van prijs. Directeur Eric Monneret. Zeer toeristisch en bijna een wijn-pretpark, met een goed voorgestelde en uitgelegde voorstelling, zelfs met een aparte ruimte voor de kinderen.

Dr Nino Franceschetti

Oenoloog-consultant die gespecialiseerd is in Valpolicella en die in 1949 de Amarone-stijl uitvond, in feite

een drooggegiste versie van de historische zoete recioto. Werkt ondermeer samen met Masi met wie hij de Campofiorin ontwikkelde. Een groot valpolicella kenner.

Vin de Pays de Franche-Comté

Landwijn uit de Jura en de Haute-Sâone.

Château Franc Grace-Dieu

Saint-Emilion. Klei en een mix van kiezel, vuursteen en klei. Familie Fournier sinds 1981. Sinds de familie Chateau Canon verkocht concentreren ze zich op dit kasteel. Sinds dan rijper, beter opgevoed. Klassiek. Momenteel een goede koop.

Franciacorta DOCG

Lombardia. Wit (mousserend). Gebruikte druiven: chardonnay, pinot bianco en pinot nero. De wijngaarden van deze DOC liggen tussen Bergamo en de oevers van het Lago Iseo en Brescia. Het is een mousserende wijn volgens de méthode champenoise. Hij bestaat als witte Crémant, Rosé of Spumante. Meestal is hij elegant en romig en kan hij enkele jaren ouderen. Erkend sinds 1995. Momenteel maken een dertigtal wijngoederen deze wijn maar degene die er ooit mee begon, Ca'del Bosco, blijft ook kwalitatief aan de top.

Château Franc-Mayne

Saint-Emilion Grand Cru Classé. Sinds kort Griet en Hervé Lavialle Van Malderen (ook Ch Lussac en Ch Vieux-Maillet). Voorheen eigendom van Fourcroy, de Belgische négociant. Ronde maar tanninerijke bewaarwijn. Geconsulteerd door Michel Rolland. 7ha met 90% merlot en 10% cabernet franc. goed terroir met een heuvel met kalksteen bovenaan, kalk en klei op de helling en klei en zand aan de voet.

Franconia

zie Blaufränkisch

Château de Francs

Francs, Bordeaux. Vlaggeschip van de Côtes de Francs. 29ha rood met 80% merlot en 20% cabernet franc. 2ha wit met 50/50 sauvignon en semillon. 130.000 flessen per jaar. Sinds 1985 eigendom van Hubert de Boüard van Ch. L'Angélus en Dominique Hébrard (ex-Cheval Blanc). Een vaste waarde. Elegant en zijdezacht en op zijn best na drie à vijf flesjaren.

Franken

6051ha. Frankische wijn herken je vaak direct aan de karakteristieke vorm van de ronde bocksbeutelflessen. De wijngaarden van Franken liggen ten oosten van Frankfurt, op naar het zuiden of

zuidwesten gerichte heuvels aan de oevers van de Main, op een bodem van löss, zandsteen en kalksteen, waar ze beschutting vinden tegen het ruwe klimaat. Door de moeilijke klimatologische omstandigheden (continentaal met heel warme zomers en ijskoude winters) is de oogst bijna altijd beperkt, maar ook in warmere jaren dunnen de betere wijn bouwers in de zomer uit om het karakter van hun wijnen te bewaren. De lokale populariteit van deze wijn maakt hem ook redelijk duur. Vandaag nog slechts 6000 ha aangeplant, ooit waren het er 60.000. De wijnen zijn droger dan in andere delen van Duitsland en vaak krachtig en aards. De meest gebruikte druiven zijn müller-thurgau (33,5% van de aanplant), silvaner (21%), bacchus (12%), weissburgunder, Spätburgunder, maar ook bacchus en scheurebe. Riesling beslaat maar 6% omdat het hier te vroeg begint te vriezen. De traditionele Franken wijn is gemaakt met silvaner en was vroeger nogal vet en geoxideerd. Vandaag is hij meestal fris en karaktervol en meer dan de helft is droog. De bocksbeutelfles is voor de al iets betere wijn, de gewone wordt verkocht in literflessen. De bekendste (en ook wel beste) wijn van de streek komt uit de Würzbürger Stein-wijngaarden, ooit legendarisch en duurder dan de beste Bordeaux. 5% van de aanplantingen is momenteel voor rode wijn, met spätburgunder, schwarzriesling, portugieser en domina en deze neemt toe in populariteit.

Frankland Estate

Frankland River, Great Southern, Australië. 30ha. Klein wijndomein op zo'n 300 km van Perth. Barry Smith & Judi Cullam & dochters (Elisabeth & Trouby) & zoon (Hunter). Dochter Elizabeth is momenteel verantwoordelijk voor de wijngaard. Diversifieerden van de schapenteelt na een wijntoer in Frankrijk in 1985. Eerste aanplant in 1988. Tussen 1990 en 1993 werkten ze mee op Château Sénéjac in de Bordeaux om de nodige ervaring op te doen. Kiezel en leem, 280 m boven zeeniveau. Bio en dry farming. Handgeplukt. Olmo's Ridge was hun eersteling en de eerste jaargang was 1992 (nog gemaakt bij Alkoomi). Vanaf 1993 eigen installaties. Vandaag is Olmo's Reward de flagship wine. De Isolation Ridge wijnen komen van de eigen bio-wijngaarden. Twee andere single-vineyard rieslings (Cooladerra en Poison Hill) worden gemaakt met druiven die ze aankopen. Dit geldt ook voor het goedkopere Rocky Gully gamma dat ze vanaf 2003 zijn begonnen. In België verdeeld door Ad Bibendum.
www.franklandestate.com.au

Frankland River

Western Australia. Warmere en drogere deel van de Great Southern regio. Irrigatie is meestal noodzakelijk vanwege de ondergrond. Ook goed voor olijven. Sterk in cabernet sauvignon, riesling en shiraz.

Frankovka

zie Blaufränkisch

Frascati DOC

Lazio. Wit. Gebruikte druiven: trebbiano en malvasia, soms aangevuld met greco. Dit is zeer vaak niet meer dan een saaie tafelwijn, maar wanneer goed gemaakt is hij romig en nootachtig. Hij is erg typerend en sappig, speels, vriendelijk en gemakkelijk, maar smaakt het best op een terras in Rome. Zéér wisselende kwaliteit, maar wanneer u een goede producent vindt best wel OK. De zoete Canellino is uitmuntend maar zeldzaam. Ook spumante.

Domaine de Frégate

Saint-Cyr-sur-Mer, Bandol, Provence. 15ha rood met 90% mourvèdre en 10% grenache. 4ha wit met 70% clairette, 25% bourboulenc en 5% sauvignon. Ongeveer 150000 flessen per jaar. De wijngaarden kijken uit over de baai en genieten zo van koelere nachten en een zeebries. Iets minder geconcentreerd dan de beste van de aoc, maar fruitig en soepel en dus al jong drinkbaar. www.domainedefregate.com

Freisa

Deze oude inheemse druif brengt een wijn voort die geurt naar aardbei en frambozen, met een hint van rozen. Hij bestaat in verschillende vormen, als Freisa d'Asti of Freisa Chieri, in secco, amabile, frizzante en zelfs spumante vorm.

Freisa DOC

Piemonte. Rood. Gebruikte druiven: freisa. De secco is een goed aperitief met stukjes salami. Er is weinig export en in Italië kies je best de iets duurdere.

Domaine Frey-Sohler

Scherwiller, Alsace. Op dit 25 ha grote domein werken de broers Damien en Nicolas en hun moeder Marthe hard aan de reputatie van de rieslings waarin Scherwiller gespecialiseerd zou zijn. Met een goede prijs-kwaliteitsverhouding en een zeer goede crémant de riesling absoluut op te volgen.

Fribourg

Zwitserland, Vaud. Ten oosten van het meer van Neuchâtel. Beste wijngaarden in Vully AOC. Klei, zand en kalksteen. Zacht klimaat. Elegante, fruitige chasselas met veel terroir. Fruitige pinot noir met veel body. Kleinere productie van ondermeer chardonnay, gewürztraminer en pinot gris.

Domaine Pierre Frick

Pfaffenheim, Alsace. Nadat zijn vader, Pierre, al in 1970 overschakelde op bio-landbouw, begon zoon Jean-Pierre na de overname in 1981 ook biodynamisch te werken. De lage rendementen, de handmatige oogst én vooral de zeer natuurlijke wijze waarop hij zijn wijnen in de kelder maakt levert recht-voor-de-raapse, eerlijke wijnen op die een kort verblijf in de dekanteerkaraf apprecieren. Domein van 12ha. Sinds 2003 met schroefdop in plaats van kurk. Zeer sterk basisgamma met erg goede sylvaners en pinot blancs.

Friuli Aquileia DOC

Friuli-Venezia Giulia. 660 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: zoals collio. Dit is de zuidelijkste DOC van de regio. Hij brengt gewone wijnen voort van goede kwaliteit met Franse, Duitse en Italiaanse druiven. Hun karakter lijkt sterk op dat van de Collio en Isonzo regio. Pinot bianco en merlot zijn de meest gebruikte, maar er is niet echt te spreken van een uitschieter. De ondergrond bestaat uit mergel, zand en

klei. Er zijn 500 producenten.

Friuli Latisana DOC

Friuli-Venezia Giulia. Gewone witte en rode wijn uit de kustvlaktes langs de Adriatische Zee, van Franse, Duitse en Italiaanse druiven.

Michael Fröhlich

Escherndorf, Franken. 10ha en 85000 flessen. Wijngaarden op de Escherndorfer Lump en Fürstenberg. 25% müller-thurgau, 20% silvaner, 10% riesling. Zo weinig mogelijk interventie in de kelders als basisfilosofie. Aardige, goed gemaakte Franken wijnen. www.weingut-michael-froehlich.de

Georg Fromm

Malans, Graubünden, Zwitserland. Eén van de beste domeinen van de regio. Georg Fromm, oenoloog. Nam in de jaren 70 op 17jarige leeftijd het gemengd landbouwbedrijf van zijn ouders over. 4ha, verdeeld over 6 percelen. 75% pinot noir, chardonnay, riesling x silvaner, pinot gris, merlot en malbec (de malbec wordt niet apart gevinifieerd maar samen met de merlot). Plantte naast zijn Zwitserse ook Bourgondische pinot noir klonen aan “om meer diepgang en complexiteit” te krijgen. Zeer veel zorg in de wijngaard. Er wordt met de hand geplukt. Opende in 1991 ook een domein in Nieuw-Zeeland, La Strada, dat hij onlangs bijna volledig terug verkocht, maar waarmee hij naar eigen zeggen onschatbare ervaring opdeed. www.fromm-weine.ch

Fronsac AOC

Deze AOC ligt ten westen van de stad Libourne, naast de Pomerol, en brengt mooie vaak tanninerijke wijn voort. De benaming slaat op alle wijngaarden die niet Canon-Fronsac zijn, goed voor ongeveer 700 ha. Het is steeds één van de mindere appellations van de Bordeaux geweest, maar er is vooruitgang. Ze kunnen goed rijpen en hebben een intense smaak en soms evenaren ze Pomerol maar meestal blijven ze ver uit de buurt. Dit neemt echter niet weg dat ze vaak hun geld waard zijn. Ze zijn vooral gebaseerd op de merlot-druif en dus stevige en rijke wijnen wanneer goed gemaakt. De wijngaarden liggen op kalkhoudende kleigronden met een kalkstenen ondergrond tussen de heuvels in. Zie Canon-Fronsac voor de aroma’s. Fronsac is wat lichter dan Canon-Fronsac die op betere gronden ligt. Past bij gevogeltegerechten, wild, eend en stevige vlees- en eenpansgerechten.

Fronsac wijnjaren

2001 was het jaar van het fruit met erg aangename drinkwijnen. 2002 was geen goed bewaarjaar maar over het algemeen fruitig en aangenaam. Drinken binnen de vier jaar. 2003: vaak nogal strenge tannines door het vroege oogsten, maar over het algemeen goed. 2004 meestal met te dunne, onrijpe wijnen, snel drinkklaar. In 2005 zeer fruitige frisse wijnen, aangenaam om te drinken, goed om te bewaren en mooi uitdrukking gevend aan hun terroir. 2007 was een erg moeilijk jaar met vooral elegantie en fruit, maar geen diepgang. Snel te drinken.

Frühburgunder

Oude variant van de spätburgunder maar veel moeilijker en riskanter voor de wijnmaker en daarom de laatste jaren stelselmatig gerooid (in 2006 nog maar 203ha). Vooral in moeilijkere jaren omwille van de vroege rijping vaak beter dan de klassieke spätburgunder. Momenteel terug in ere hersteld door de aandacht van mensen als Dr Crusius en de familie Geil.

Fruitière Vinicole d'Arbois

Jura. °1906 met 31 leden om de gevolgen van de phylloxera crisis terug te boven te komen. Oudste coöperatieve van Frankrijk (in de wijn). Eerste die de prijs van de druiven deed afhangen van de geleverde kwaliteit. 111 leden, 120 ha en goed voor 25% van de productie van de AOC Arbois. 90ha chardonnay, 55ha poulsard, 35ha savagnin, 18ha trousseau en 14ha pinot noir. Tweede producent van de Jura. Uitgebreid gamma, goede kwaliteit. Ook hele goede rosé. Huidige president is M. Morin, directeur en oenoloog Jean-Louis Galmard. Slagen er goed in om traditie en verjonging samen te houden. Meer en meer bezig met een soort lutte raisonnée en een beperking van de rendementen door over te stappen op een andere snoeiwijze. Correcte prijzen. www.chateau-bethanie.com

Fumin

Deze rode druif verleent structuur aan wijnen uit Aosta op basis van petit rouge. Komt ook voor als monocepage, soms met interessante rijping op vat.

Furmint

Witte druif uit Hongarije waarmee men een droge witte wijn maakt maar die vooral gebruikt wordt als één van de drie basisdruiven voor zoete Tokaj vanwege zijn grote gevoeligheid voor botrytis en zijn hoge zuurtegraad. Ook gebruikt in Oostenrijk. Er kan ook een karaktervolle droge witte mee gemaakt worden. Typische aroma's : appel, noten.

Bron : Erik de Keersmaecker